

**T.C.
YALOVA ÜNİVERSİTESİ
REKTÖRLÜĞÜ
HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ**

**PERSONEL İNCELEME VE SORUŞTURMA
REHBERİ**

TEMMUZ 2024

1. SORUŞTURMANIN BAŐLATILMASI

a) Soruşturma Emrini Vermeye Yetkili Makamlar

2547 sayılı Kanununun 53.maddesinin a fıkrasına göre

- **Rektör**, niversitenin;
- **Dekan**, fakültenin;
- **Enstitü ve yüksekokul müdürleri**, enstitü ve yüksekokulların;
- **Kadrosu bulunan uygulama araştırma merkezi ile bağımsız enstitü müdürleri**, uygulama araştırma merkezi ile enstitünün;
- **Bu birimlerin genel sekreter veya sekreterleri** de bağılı birim personelinin disiplin amiri olarak soruşturma baŐlatmaya yetkilidir.

b) Soruşturmanın BaŐlatılmasında Dikkat Edilecek Hususlar

Disiplin cezası verilmesini gerektiren bir fiilin iŐlendiğini öğrenen disiplin amiri yazılı olarak disiplin soruşturması baŐlatır.

st disiplin amirinin soruşturma aŐtığı veya aŐtırdığı disiplin olayında alt disiplin amiri ayrıca soruşturma yapamaz veya yaptırılmaz. Daha önce aŐılmış soruşturma varsa bunlar st amirin aŐtığı veya aŐtırdığı soruşturma ile birleŐtirilir.

Bilimsel araştırma ve yayın etiğine ilişkin disiplin cezası verilmesini gerektiren fiiller aÇısından soruşturma

başlatılmadan önce **bilimsel araştırma ve yayın etiği kurullarınca inceleme yapılması zorunludur.**

Disiplin amiri soruşturmayı kendisi yapabileceği gibi soruşturmayı yapmak üzere birim içerisinde soruşturmacı veya komisyon görevlendirebilir. Ancak **zorunlu hallerde** rektörlük aracılığıyla diğer birimlerden soruşturmacı talep edilebilir.

Soruşturmacının görev ve unvanı, soruşturulanın görev ve unvanının **üstünde veya onunla aynı düzeyde** olmalıdır.

Fiilin ast ile üst tarafından **birlikte işlenmesi hâlinde** soruşturma usulü ve disiplin cezası verme yetkisi **üste göre** belirlenir.

Soruşturulanın disiplin cezası verilmesini gerektiren fiili işlediği ve disiplin soruşturmasının başlatıldığı tarihteki **görev veya unvanının farklı olması hâlinde** disiplin soruşturması, **üst görev veya unvanı** esas alınarak yürütülür. Disiplin amirinin belirlenmesi ve uygulanacak diğer disiplin hükümleri, **görev yapılan kurumun tabi olduğu mevzuata** göre belirlenir.

2- SORUŞTURMACI TARAFINDAN YAPILACAK İŞLEMLER

Soruşturmacı, disiplin soruşturmasıyla ilgili;

- Bilgi ve belgeleri toplama,
- İfade alma,
- Tanık dinleme,
- Bilirkişiyeye başvurma,
- Keşif yapma, inceleme yapma ve
- İlgili makamlarla yazışma yetkisini haizdir.
- Soruşturmacının, görevlendirme kapsamında talep ettiği bilgi ve belgeler gecikmeksizin kendisine verilir.

Soruşturmacı, **görevlendirildiği konuda** soruşturma yürütür; soruşturma sırasında disiplin soruşturmasına konu olabilecek başka fiillerin ortaya çıkması durumunda bunları **gecikmeksizin disiplin amirine bildirir.**

Soruşturma işlemleri bir tutanakla tespit olunur.

Soruşturmanın gizliliği esastır.

Soruşturma, görevlendirme yazısının tebliğ tarihinden itibaren iki ay içinde tamamlanır. Soruşturma bu süre içinde tamamlanamaz ise soruşturmacı gerekçeli olarak ek süre talep edebilir, disiplin amiri gerekçeyi değerlendirerek ve **zamanaşımı sürelerini dikkate alarak** karar verir. Burada **fiilin işlendiği tarihten itibaren iki yıl geçtikten sonra ceza verilemeyeceğinden** bu süreyi aşan ek süre taleplerinin reddedilmesi gerekmektedir.

Fiili işleyen **emeklilik veya başka nedenlerle görevinin sona ermesi,** hakkında soruşturma açılmasına

ve soruşturmanın devamına engel olmaz. Bu durumda soruşturma sonunda verilen disiplin cezası, özlük dosyasında saklanır.

Aylıktan kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması cezası ilgilinin kamu görevine dönmesi ya da bir vakıf yükseköğretim kurumunda göreve başlaması halinde uygulanır.

Bir fiilden dolayı ilgili hakkında ceza soruşturması veya kovuşturması yapılıyor olması, aynı fiilden dolayı disiplin soruşturması yapılmasına, ceza verilmesine ve bu cezanın yerine getirilmesine engel değildir. **Gerektiğinde ceza kovuşturması bekletici mesele yapılabilir.** Bu durumda disiplin soruşturmasına ilişkin zamanaşımı süreleri durur.

Soruşturulana, iddialar hakkında savunma imkânı tanınmadan disiplin cezası verilemez.

Hakkında üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve kamu görevinden çıkarma cezası istenenler soruşturma evrakını inceleme, tanık dinletme, disiplin kurulunda sözlü veya yazılı olarak kendisi veya vekili vasıtasıyla savunma yapma hakkına sahiptir.

3- UYGULANACAK DİSİPLİN CEZALARI

3.1. Öğretim elemanlarına uygulanabilecek disiplin cezaları

- Uyarma,
- Kınama,
- Aylıktan kesme,
- Kademe ilerlemesinin durdurulması
- Üniversite öğretim mesleğinden çıkarma
- Kamu görevinden çıkarma cezalarıdır.

3.2. Memurlar hakkında uygulanabilecek disiplin cezaları

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 125 inci maddesine göre;

- Uyarma
- Kınama
- Aylıktan kesme
- Kademe ilerlemesinin durdurulması
- Devlet memurluğundan çıkarma cezalarıdır.

3.3. Öğretim elemanları dışında iş sözleşmesiyle çalışan personele uygulanabilecek disiplin cezaları

22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu ve iş sözleşmesi veya toplu iş sözleşmesine tabidir.

4- ZAMANAŞIMI SÜRELERİ

Disiplin cezası verilmesini gerektiren fiil ve hallerin işlendiğinin öğrenildiği tarihten itibaren

a) Uyarma, kınama, aylıktan veya ücretten kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezalarını gerektiren bir *ay içinde*,

Üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve kamu görevinden çıkarma cezasında **altı ay içinde, disiplin soruşturmasına başlanmadığı takdirde disiplin soruşturması açılmaz.**

b) Disiplin cezası verilmesini gerektiren **fiillerin işlendiği tarihten itibaren iki yıl**, Üniversite öğretim mesleğinden çıkarma cezasını gerektiren fiil açısından **altı yıl geçmiş ise** disiplin cezası verilemez.

Bilimsel bir eserin akademik atama ve terfilerde kullanılması ya da kısmen veya tamamen yeniden yayımlanması hâlinde ikinci fıkrada belirtilen zamanaşımı süreleri yeniden işlemeye başlar.

Disiplin cezasının yargı kararıyla iptal edilmesi hâlinde, kararın idareye ulaştığı tarihten itibaren kalan disiplin ceza zamanaşımı süresi içerisinde, zamanaşımı süresinin dolması veya üç aydan daha az süre kalması hâlinde en geç üç ay içerisinde karar gerekçesi dikkate alınarak yeniden disiplin cezası tesis edilebilir.

5- DİSİPLİN CEZASI VERME YETKİSİNE SAHİP AMİR VE KURULLAR

a) Uyarma ve kınama cezaları **sıralı disiplin amirleri** tarafından,

b) Aylıktan kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması cezaları **kişinin görevli olduğu birimdeki disiplin kurulu** kararıyla,

c) Üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve kamu görevinden çıkarma cezaları atamaya yetkili amirin teklifi üzerine **Yüksek Disiplin Kurulu** kararıyla,

d) Dekanlar hakkında aylıktan kesme, kademe ilerlemesinin durdurulması, üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve kamu görevinden çıkarma cezaları **Yüksek Disiplin Kurulu** kararıyla verilir.

e) (İptal cümle: Anayasa Mahkemesinin 10/4/2019 tarihli ve E.:2017/33; K.:2019/20 sayılı Kararı) Bu kapsamda yapılan soruşturmalar sonucunda verilecek cezalar Yüksek Disiplin Kurulunca verilir.

Disiplin cezası vermeye yetkili makamlar, soruşturmada eksiklik olduğunun tespiti halinde eksikliklerin giderilmesi amacıyla dosyayı iade edebilir, soruşturmacı tarafından önerilen disiplin cezasını aynen verebilir, hafifletebilir veya reddedebilir.

Teklif edilen cezanın reddedilmesi halinde ilgili disiplin amiri ya da kurulu tarafından ret gerekçesine uygun olarak en geç üç ay içerisinde yeni işlem tesis edilebilir.

Disiplin cezası verme yetkisi devredilemez.

Disiplin kurulları gerekli gördüğü takdirde ilgilinin özlük dosyasını ve her türlü evrakı incelemeye, ilgili yerlerden bilgi almaya, her türlü incelemeyi yaptırmaya, yeminli tanık ve bilirkişi dinlemeye veya niyabeten dinletmeye, keşif yapmaya veya yaptırmaya yetkilidir.

6- DİSİPLİN CEZASI VERİLMESİNDE UYGULANACAK TEMEL İLKELER:

Aynı fiile birden fazla disiplin cezası verilemez. Fiilin birden fazla disiplin suçu teşkil etmesi hâlinde bu suçlardan en ağır cezayı gerektiren disiplin cezası verilir.

Disiplin cezası verilmesine sebep olmuş bir fiilin, cezaların özlük dosyasından çıkarılmasına ilişkin süre içinde tekrarründe bir derece ağır ceza uygulanır. **Tekerrüre esas alınacak cezanın**, süresi içerisinde itiraz edilmemesi veya itirazın reddedilmesi suretiyle **kesinleşmiş olması** gerekir.

Aynı derecede cezayı gerektiren fakat ayrı fiiller nedeniyle verilen disiplin cezalarının **üçüncü uygulamasında** bir derece ağır ceza verilir.

Kanunla affedilmiş disiplin cezaları ile **tekerrür nedeniyle verilen bir derece ağır cezalar tekerrüre esas alınmaz.**

Geçmiş hizmetleri sırasındaki çalışmalarını olumlu olan veya ödül veya başarı belgesi alanlara verilecek disiplin cezalarında bir derece alt ceza uygulanabilir. **Bir derece alt cezayı, asıl cezayı vermeye yetkili makam verir.**

Bu Kanunda sayılan ve disiplin cezası verilmesini gerektiren fiillere **nitelik ve ağırlıkları itibarıyla benzer fiilleri işleyenlere** de hangi disiplin fiiline benzediği belirtilerek aynı türden disiplin cezaları verilir.

Birinci derecenin son kademesinde bulunulması nedeniyle **kademe ilerlemesinin durdurulması cezasının uygulanamaması halinde** brüt aylıklarının 1/4'ü ile 1/2'si oranında aylıktan kesme cezası uygulanır. Tekerrürü halinde ise ilgili disiplin kurulu tarafından kamu görevinden çıkarma cezası verilir.

Disiplin cezaları, verildikleri tarihten itibaren, aylıktan kesme cezası ile kademe ilerlemesinin durdurulması cezası ise **cezanın verildiği tarihi izleyen aybaşında uygulanır.**

Disiplin cezaları üst disiplin amirine, üniversite öğretim mesleğinden çıkarma cezası tüm yükseköğretim kurumlarına, kamu görevinden çıkarma cezası ise ayrıca Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.

Aylıktan kesme cezası alanlar **üç yıl,**

Kademe ilerlemesinin durdurulması cezası alanlar **beş yıl boyunca** rektör, dekan, enstitü müdürü, yüksekokul müdürü, meslek yüksekokulu müdürü, bölüm başkanı, anabilim dalı başkanı, anasanat dalı başkanı, bilim dalı başkanı, sanat dalı başkanı, daire başkanı dengi ve üstü **kadrolara atanamazlar.** Söz konusu disiplin cezalarının verildiği tarihte bu görevlerde bulunanların **görevleri**

kendiliğinden sona erer ve durum ilgili mercilere derhal bildirilir.

7- DİSİPLİN KURULLARININ TEŞEKKÜLÜ

Yüksek Disiplin Kurulu Yükseköğretim Genel Kuruludur.

Üniversite disiplin kurulu üniversite yönetim kuruludur.

Üniversiteye **bağlı birimlerin yönetim kurulları disiplin kurulu** olarak görev yapar.

Rektörlüğe bağlı birimlerde;

Akademik personel ve daire başkanı kadrosunun dengi ve üstü kadrolarda bulunanlar için rektör yardımcısı başkanlığında üniversite yönetim kurulunca her takvim yılı başında belirlenen **profesör unvanlı dört öğretim üyesinden oluşur.**

Memurlar için ise **Genel Sekreterin başkanlığında, Hukuk Müşaviri ile Personel Dairesi Başkanından oluşur.**

Disiplin kurullarında profesörlerle ilgili hususların görüşülmesinde doçent ve doktor öğretim üyeleri

Doçentlerle ilgili hususların görüşülmesinde doktor öğretim üyeleri

Kendileri ile ilgili hususların görüşülmesinde ilgili üyeler görüşmelere katılamazlar.

Soruşturmada görev alanlar disiplin kurullarındaki oylamalara,

Disiplin kurulunda görev alanlar ile disiplin cezası verenler bu cezalara itirazların görüldüğü kurullardaki oylamalara katılamazlar.

Herhangi bir sebeple disiplin kurullarının teşekkül edememesi halinde eksik üyelikler eşdeğer unvana sahip öğretim üyeleri arasından senato tarafından belirlenen üyelerce tamamlanır.

8-DİSİPLİN CEZALARINA İTİRAZ

Uyarma ve kınama cezalarına karşı itiraz, ilgilinin görevli olduğu birimin disiplin kuruluna,

Rektör tarafından verilen uyarma ve kınama cezalarına itiraz üniversite disiplin kuruluna yapılabilir.

Cezayı veren disiplin amiri disiplin kurullarına katılamaz. Bu halde ilgili disiplin kuruluna, üyelere en yüksek unvanlı öğretim üyesi, en yüksek unvanlı öğretim üyesinin birden fazla olması halinde en kıdemli üye, öğretim üyesi bulunmaması halinde en kıdemli öğretim görevlisi başkanlık eder.

Aylıktan kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması cezasına karşı itiraz ilgilinin görevli olduğu üniversite disiplin kuruluna,

İtiraz süresi, cezanın tebliğ tarihinden itibaren yedi gündür. İtiraz mercileri, itiraz tarihinden itibaren altmış gün içinde karar verir. İtiraz mercileri itirazı kabul ya da reddedebilir. İtirazın kabul edilmesi halinde ceza tüm sonuçlarıyla ortadan kalkar, ancak ilgili disiplin amiri veya disiplin kurulu tarafından **kabul gerekçesine uygun olarak en geç üç ay içerisinde yeni bir işlem tesis edilebilir.**

9-DİSİPLİN CEZALARININ ÖZLÜK DOSYASINDA SAKLANMASI

Uyarma ve kınama cezalarının uygulanmasından itibaren **beş yıl,**

Aylıktan ve kademe ilerlemesinin durdurulması cezalarının uygulanmasından itibaren **on yıl sonra atamaya yetkili amire başvurularak** verilmiş olan cezaların özlük dosyasından silinmesi talep edilebilir.

İlgilinin, bu süreler içerisindeki davranışları, isteğini haklı kılabilecek nitelikte görülürse, talep yerine getirilir.